

References:

1. Boguslavsky, V.V. "The term "rule of law": content and correlation with public order and public safety [Termin "pravoporyadok": zmist ta spivvidnoshennya z hromadskym poryadkom ta hromadskoyu bezpekoju]". *Naukovij visnik Dnipropetrovskogo derzhavnogo universitetu vnutrishnikh sprav* 4 (2017): 95-102. Print.
2. Ukraine. Verhovna Rada of Ukraine. The Law of Ukraine "On the National Security of Ukraine". Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1835-14>. (Accessed 27 October 2019).
3. Sirenko, K. Yu. "Social indicators of life of the population as the basis of social security and the hardships of Ukrainians [Sotsialni indykatory rivnya zhyttya naselennya yak osnova sotsialnoyi bezpeky ta zakhyshchenosti hromadyan Ukrayiny]". *Formuvannya rinkovikh vidnosin v Ukrayini* 11 (2018): 90-98. Print.

DOI: 10.5281/zenodo.3532737

УДК 354: 378.11

Грень Л. М., к.пед.н., доц., ННВЦ НУЦЗУ, м. Харків

Gren L., candidate of pedagogic sciences, leading scientific worker at Science Department on problems of state security at Training-scientific-production Centre at National University of Civil Defense of Ukraine, Kharkiv

МЕХАНІЗМИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ ПРОФЕСІЙНОЇ (ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ) ОСВІТИ

MECHANISMS OF PUBLIC GOVERNANCE IN THE FIELD OF VOCATIONAL (VOCATION-AND-TECHNICAL) TRAINING

У статті розглянуто підходи щодо визначення дефініції «механізми державного управління» у дослідженнях вітчизняних та зарубіжних вчених; з'ясовано практичне використання механізмів державного управління у роботах зарубіжних дослідників; проаналізовано напрацювання вітчизняних вчених щодо механізмів реалізації державної політики в галузі професійної (професійно-технічної) освіти; визначено й схарактеризовано механізми державного управління у сфері професійної (професійно-технічної) освіти (політичний, адміністративно-організаційний, нормативно-правовий, економічний, інформаційний) та розкрито їх роль у розвитку та модернізації даної сфери.

Ключові слова: *механізми державного управління, професійна (професійно-технічна) освіта, комплексний механізм державного управління, синергетичний ефект.*

The article discusses approaches to determining the definition of "public administration mechanisms" in the researches of national and foreign scientists; the practical use of state management mechanisms in works by foreign researchers has been clarified; researches by national scientists on mechanisms of state policy realization in the field of vocational (vocation-and-technical) training are analyzed; mechanisms of public administration (political, administrative, organizational, regulatory, economic, informational) in the field of vocational (vocation-and-technical) training have been defined and characterized, and their role in the development and modernization of this field has been revealed.

Keywords: *public administration mechanisms, vocational (vocation-and-technical) training, a complex government mechanism, synergistic effect.*

Постановка проблеми. Проект розпорядження Кабінету Міністрів України «Про затвердження плану заходів на 2019 – 2027 роки із запровадження Концепції реалізації державної політики у сфері професійної (професійно-технічної) освіти «Сучасна професійна (професійно-технічна) освіта» має на меті формування правового підґрунтя та створення умов для повноцінного проведення послідовної реформи професійної (професійно-технічної) освіти в Україні, підвищення якості освітніх послуг, що надаються в системі професійної (професійно-технічної) освіти. Автори Проекту впевнені, що «реалізація заходів із запровадження Концепції матиме позитивний вплив на розвиток та модернізацію професійної (професійно-технічної) освіти в регіонах на принципах державно-громадського та державно-приватного партнерства, доступності, відкритості та прозорості, орієнтації на потреби та запити здобувачів освіти, роботодавців та суспільства [15]. Розвиток та модернізація професійної (професійно-технічної) освіти можливі за умов ефективного використання інструментарію механізмів державного управління. Зважаючи на це, вважаємо за необхідне зосередити увагу на використанні механізмів державного управління у сфері професійної (професійно-технічної) освіти.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Механізми державного управління знаходяться у колі наукової уваги В. Дзюндзюка, А. Дегтяра, С. Домбровської, О. Коротича, С. Майстро, В. Мороза, С. Мочерного, О. Радченка, О. Федорчака та інших дослідників.

Механізмам державного управління освітою присвячені публікації вітчизняних вчених А. Вербицької (визначила фінансові механізми інтеграції вищої освіти України в межах чотирикутника «освіта – уряд – бізнес – суспільство», що спрямовані на підвищення міжнародної конкурентоспроможності вищої освіти України) [2], С. Домбровської (запропонувала механізм упровадження наукових результатів в освітянські стандарти, який сприятиме вдосконаленню навчального процесу) [4], Н. Зелінської (дослідила механізми державного управління у впровадженні реформ в освітній галузі України, і на основі проведеного аналізу внесла пропозиції щодо вдосконалення зазначе-

них механізмів на сучасному етапі) [6], С. Мороз (розглянула можливості використання інтернаціоналізації як одного з механізмів забезпечення якості вищої вітчизняної освіти) [12], І. Якайтис (проаналізував *механізми державного управління інноваційним розвитком вищої освіти в Україні* і запропонував таку їх класифікацію: 1) механізми удосконалення державної політики у сфері вищої освіти: нормативно-правовий, організаційно-функціональний, кадрово-мотиваційний; 2) інтегровані механізми державного управління інноваційним розвитком вищої освіти: стратегічного фінансування, міжнародного співробітництва, науково-освітньої локалізації) [18] та ін.

Проблематика державного управління розвитком освіти знаходиться у центрі уваги і зарубіжних дослідників: Р. Шоу, А. Матея, К. Діаманті, Л. Іоану, Н. Пулуді, Д. Баглі Ц. Ян, Ц. Чі та М. Янг. Х. Масахару та інших.

Погляди вищевказаних дослідників свідчать про наукову увагу до забезпечення результативного функціонування механізмів на державно-освітньому рівні. Проте особливого значення набувають питання ефективного використання механізмів державного управління у розвитку та модернізації системи професійної (професійно-технічної) освіти України.

Постановка завдання. Мета статті – на підставі аналізу наукових напрацювань вітчизняних і зарубіжних дослідників визначити механізми державного управління у сфері професійної (професійно-технічної) освіти України та їх роль у розвитку та модернізації даної сфери.

Виклад основного матеріалу. У дослідженнях науковців механізм державного управління зазвичай визначається як система, призначена для практичного здійснення державного управління та досягнення поставлених цілей, яка має визначену структуру, методи, важелі, інструменти впливу на об'єкт управління з відповідним правовим, нормативним та інформаційним забезпеченням [7, с. 375].

Серед зарубіжних вчених за відповідним напрямом дослідження актуальними є роботи: Р. Шоу «Новий публічний менеджмент в Австралії: минуле, сучасне та майбутнє» («New Public Management in Australia: Past, Present and Future») [24]; Вільяма Дж. Сіффіна «Два десятиліття державного управління в країнах, що розвиваються. Огляд державного управління» («Two Decades of Public Administration in Developing Countries. Public Administration Review») [25]; А. Матея «Розвиток європейської адміністрації. Фундаментальні концепції та підходи» («The Development of the European Administration. Fundamental Concepts and Approaches») [23]; Ц. Ян, Ц. Чі та М. Янг. «Огляд корпоративного управління в China» («A review of corporate governance in China») [21], Х. Масахару «Японська державна бюрократія в епоху глобалізації» («Japanese Public Bureaucracy in the Era of Globalization») [22]; Б. Кононтон та Т. Рандма «Навчальні ідеї і принципи державного управління: чи можливо досягти загальної європейської перспективи?» («Teaching Ideas and Principles of Public Administration: is it possible to achieve a common European perspective?») [19].

Найбільш цікавою з останніх досліджень зарубіжних вчених за відповідним напрямом є наукова робота К. Діаманті, Л. Іоану, Н. Пулуді, Д. Баглі «Підтримуючі механізми для ефективного управління змінами (“Supportive mechanisms for effective change management”), в якій розглядаються механізми, що використовуються для підтримки та активізації змін у сучасних організаціях Європи. У дослідженні визначено та класифіковано критичні фактори управління змінами: організаційну структуру, культуру організації та клімат, механізми спілкування, навчання та підвищення кваліфікації, процедуру оцінки моніторингу щодо змін. Ці фактори проаналізовано в контексті емпіричних висновків у чотирьох європейських країнах: Греції, Іспанії, Данії та Великобританії. Результати досліджень свідчать, що передовий досвід в управлінні змінами має вирішальне значення для прийняття цілісного підходу до постійних змін з акцентом на спілкування, роботу в команді, освіту й навчання та адаптивну культуру [20].

На підставі викладеного вище у таблиці 1 представлено бачення зарубіжних дослідників щодо практичного використання механізмів державного управління.

Таблиця 1

Механізми державного управління, представлені у проаналізованих наукових роботах зарубіжних дослідників

Автор	Дослідження	Механізми державного управління
Р. Шоу	«Новий публічний менеджмент в Австралії: минуле, сучасне та майбутнє» (“New Public Management in Australia: Past, Present and Future”)	Інформаційний механізм
А. Матей	«Розвиток європейської адміністрації. Фундаментальні концепції та підходи» (“The Development of the European Administration. Fundamental Concepts and Approaches”)	Інституційний і нормативний механізми
К. Діаманті, Л. Іоану, Н. Пулуді, Д. Баглі	«Підтримуючі механізми для ефективного управління змінами (“Supportive mechanisms for effective change management”)	Організаційний механізм
Ц. Ян, Ц. Чі та М. Янг	«Огляд корпоративного управління в Chinaaapel» (“A review of corporate governance in Chinaaapel”)	Внутрішні і зовнішні механізми корпоративного управління
Х. Масахару	«Японська державна бюрократія в епоху глобалізації» (“Japanese Public Bureaucracy in the Era of Globalization”)	Політичний механізм
Б. Кононтон та Т. Рандма	«Навчальні ідеї і принципи державного управління: чи можливо досягти загальної європейської перспективи?» (“Teaching Ideas and Principles of Public Administration: is it possible to achieve a common European perspective?”)	Нормативно-правовий механізм

Механізми державного управління характеризуються поєднанням різних елементів (мети, принципів, способів, методів, функцій, суб'єктів, об'єктів та ін.). Узагальнюючи теоретичні підходи до визначення поняття «механізми державного управління», ми погоджуємося із ствердженням А. Березянської, що «ефективність системи державного управління залежить від наявності успішно функціонуючих механізмів, які дозволяють забезпечити: скоординоване, цілеспрямоване та дієве керівництво суспільними процесами держави; належний організаційно-управлінський вплив на суспільний розвиток держави; реалізацію цілей та завдань державного управління – як загальних, так і персоніфікованих, які необхідно вирішувати в конкретних сферах суспільного життя» [1].

У контексті предмету нашого дослідження, зазначимо, що механізмам реалізації державної політики в галузі професійної (професійно-технічної) освіти присвячені вітчизняні дослідження таких вчених:

– В. Михальської, яка розкрила теоретико-методологічну сутність та виокремила функціональні елементи механізму формування освітнього середовища для малого і середнього підприємництва у системі державного регулювання. Крім того, автором науково обґрунтовані механізми та методи державного управління для оптимізації й розвитку системи бізнес-освіти України із урахуванням вимог Національної доктрини розвитку освіти та євроінтеграційних процесів в Україні [11];

– Ю. Древалю, яким визначено перелік конкретних чи «цільових» механізмів державного управління вищою освітою й окреслено сутність механізмів, сукупно спрямованих на досягнення такого рівня вищої освіти, що передбачає перетворення набутих знань на здатність людини до професійної та водночас творчої діяльності [5];

– Л. Коробко, якою досліджено особливості державного регулювання системи професійно-технічної освіти, а також запропоновано систему оцінювання підготовленості випускників професійно-технічних навчальних закладів; удосконалено механізм багатоканального фінансування системи професійно-технічної освіти [9];

– П. Кухарчука, який розробив модель державно-громадського управління системою професійно-технічної освіти регіону, визначивши при цьому її основні завдання та запропонувавши механізми реалізації [10];

– О. Поступної, яка здійснила теоретичне обґрунтування і запропонувала практичні рекомендації з удосконалення механізмів державного управління вищою освітою на регіональному рівні, узагальнивши при цьому теоретичні засади державного управління галуззю [14];

– І. Найди, якою запропоновано модель механізмів державного регулювання у сфері працевлаштування молодих спеціалістів й обґрунтовано науково-теоретичні засади впровадження комплексу механізмів державного регулювання у сфері працевлаштування молодих спеціалістів. Крім того, авторкою запропоновано пріоритетні напрями їх удосконалення з метою під-

вищення ефективності та результативності діяльності органів державної влади [13];

– Н. Савченко, якою теоретично обґрунтовано нормативно-правовий, науково-методичний, ресурсний та організаційно-управлінський механізми державного регулювання професійного навчання безробітних, а також розроблено практичні рекомендації щодо їх удосконалення в межах запропонованої моделі державного регулювання професійного навчання безробітних в Україні [16].

Аналіз робіт вітчизняних і зарубіжних вчених дозволив нам визначити механізми державного управління професійною (професійно-технічною) освітою: політичний, адміністративно-організаційний, нормативно-правовий, економічний, інформаційний, які представлено на рисунку 1.

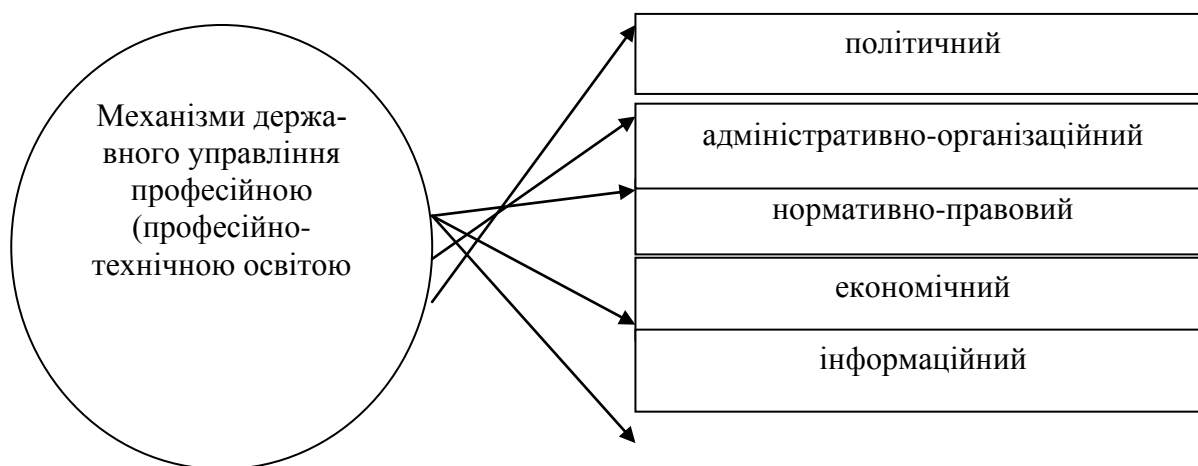


Рис. 1. Механізми державного управління професійною (професійно-технічною) освітою

Кожен із визначених механізмів державного управління професійною (професійно-технічною) освітою заслуговує на окрему увагу.

Політичний механізм у сфері (професійно-технічної) освіти можна визначити як «засіб реалізації державної політики, конкретних завдань державного управління, сукупність певних управлінських процедур, прийомів, об'єднаних на основі дотримання принципів, серед яких визначальними, такими, що формують їх характер, є відповідальність, легітимність, законність, гласність, відкритість, науковість ін.» [8].

Адміністративно-організаційний механізм державного управління в межах обраної проблематики розглядається як «сукупність різних за своєю природою конкретних організаційних елементів у механізмі управління. Цей

механізм в Україні має на сьогодні достатньо розгалужену систему – від міністерства до управлінь та відділів освіти на різних рівнях; навчальні заклади; їх взаємозв'язки» [6]. Згідно з вітчизняним законодавством, яке формує досліджуваний організаційний механізм державного управління, діяльність Міністерства освіти і науки України (МОН України) спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України. Центральний апарат МОН України утворюють 9 департаментів, одним з яких є департамент професійної освіти. Департамент здійснює моніторинг показників професійної освіти; координує роботу з підвищення кваліфікації педагогічних працівників; визначає пріоритетні напрями розвитку змісту професійно-технічної освіти, розробляє державні вимоги до її рівнів і обсягів; організує співпрацю з Федерацією роботодавців України, місцевими органами публічної адміністрації, виробничими підприємствами. Департамент професійної освіти у межах своїх повноважень не лише опосередковано сприяє адміністративно – правовому забезпеченню діяльності закладів освіти, яке часто реалізується у відповідних адміністративних заходах і прийнятті наказів МОН України, але й в окремих випадках виступає самостійним суб'єктом владного впливу.

Економічний механізм державного управління ми визначаємо як економічну систему (підсистему та її основні елементи), в основі якої сукупність інструментів, важелів і методів, що реалізуються під впливом регулюючих функцій держави. Реалізація економічного механізму державного управління розвитком ПТО обумовлюється такими чинниками, як: упорядкуванням мережі професійно-технічних навчальних закладів з урахуванням їх спеціалізації та економічної ефективності шляхом укрупнення існуючих навчальних закладів; удосконаленням системи управління та фінансування професійно-технічних навчальних закладів; системною взаємодією з підприємствами-замовниками робітничих кадрів професійно-технічних навчальних закладів (методи реалізації проектів соціального партнерства можна розглядати як розвиток методів проектного фінансування); співпрацею із соціальними партнерами, підприємствами, організаціями, установами щодо якісної підготовки кваліфікованих робітників; здійсненням модернізації матеріально-технічної бази професійно-технічних навчальних закладів шляхом впровадження інноваційно-комунікаційних та інноваційних технологій виробництва в навчальний процес; проведенням моніторингових досліджень результативності з основних напрямів діяльності ПТНЗ.

У дисертаційному дослідженні В. Федорчака інформаційний механізм розглядається у контексті концептуальної моделі інформаційно-аналітичної системи державного управління. Цей механізм є сукупністю комунікаційної й інформаційної складових, блоку моделювання та обробки супровідної документації. Тому в якості ядра цей механізм містить засоби геоінформаційної системи та уможлиблює реалізацію в органах державної влади та місцевого самоврядування інформаційних процесів, що забезпечують прийняття управлінських рішень через збір, обробку, зберігання, передачу та захист

інформації [17].

Однією з провідних тенденцій розвитку сучасної освіти є її інформатизація. Реалізація цієї тенденції дає можливість зробити освіту більш ефективною, гнучкою, сучасною, такою, що відповідає міжнародним стандартам. В Україні активно реалізується ряд міжнародних проектів. Так, у межах проекту Європейського Союзу «Підвищення ефективності управління професійно-технічною освітою на регіональному рівні в Україні» і за підтримки Департаменту професійно-технічної освіти Міністерства освіти і науки України, Академії педагогічних наук України має місце експериментальна робота щодо створення інформаційно-аналітичної системи управління професійно-технічною освітою «ПРОФТЕХ». Система забезпечує інформаційну та технологічну підтримку діяльності системи ПТО, а саме: прогнозу; експертно-аналітичну.

Основними складовими інформаційно-аналітичної системи ПРОФТЕХ є система накопичення та зберігання інформації, система аналітичної обробки інформації, система документального забезпечення. Актуальність проблеми інформатизації управління навчальним закладом полягає в створенні, впровадженні та розвитку комп'ютерно орієнтованого освітнього середовища на основі інформаційних систем, мереж, ресурсів і технологій. Головною метою є підготовка фахівця до діяльності в умовах інформаційного суспільства, комплексна перебудова педагогічного процесу, підвищення його якості та ефективності.

Правові відносини у сфері ПТО охоплюють велику кількість учасників, які належать як до об'єктів, так і до суб'єктів державного управління. Щодо терміну «правовий механізм», то в державно-управлінській науці єдиного підходу до визначення цього поняття немає.

Концептуалізація змісту наукових поглядів щодо змісту дефініції «правовий механізм державного управління» дозволила нам визначити його як систему правових засобів, за допомогою яких забезпечується нормативність суспільних відносин [3, с. 50].

Умовою реалізації ефективного розвитку професійно-технічної освіти в Україні є оновлення й удосконалення її нормативно-правової бази з пріоритетних напрямів забезпечення життєдіяльності навчальних закладів (управління освітою на всіх рівнях, проведення моніторингу та оцінювання якості освіти, матеріально-технічного та інформаційно-комунікаційного забезпечення навчальних закладів), тому застосування нормативно-правового механізму державного управління ПТО є необхідністю.

Вищезазначені нами механізми державного управління ПТО тільки при взаємопов'язаному, комплексному застосуванні спроможні призвести до синергетичного ефекту від своєї дії.

Висновки. Отже, характеристика політичного, нормативно-правового, економічного, адміністративно-організаційного, інформаційного механізмів державного управління ПТО може бути подана через призму

таких узагальнень:

1) комплексний механізм державного управління є структурованою єдністю суб'єктів державного управління та їх впливів на об'єкти державного управління з метою реалізації функцій держави і досягнення цілей його функціонування;

2) визначені нами політичний, нормативно-правовий, економічний, адміністративно-організаційний, інформаційний механізми державного управління ПТО у комплексному застосуванні сприяють ефективному розвитку й функціонуванню цієї важливої складової вітчизняної системи освіти;

3) для ефективного функціонування професійно-технічної освіти в Україні важливого значення набувають питання подальшого вдосконалення вищезазначених механізмів державного управління ПТО, а тому можуть бути доповнені у межах інших напрямів наукових пошуків.

Список використаних джерел:

1. Березянська А. О. Теоретичні підходи до визначення поняття «механізми державного управління» та їх класифікація / А.О. Березянська // Наукові праці. Державне управління. – Вип. 242. – Т. 254.– С. 6-10. Режим доступу: <http://official.chdu.edu.ua/article/viewFile/60593/56337>.

2. Вербицька А. В. Фінансові механізми інтеграції вищої освіти України в чотирикутник «освіта – уряд – бізнес – суспільство» // Проблеми економіки. – 2018. – №1. – С. 49–54.

3. Грень Л.М. Нормативно-правовий механізм державного управління розвитком професійної (професійно-технічної) освіти / Л.М. Грень // «Державне управління в Україні: виклики та перспективи»: Матеріали міжнар. наук.-практ. конф., 10–11 трав. 2019 р. Запоріжжя: Класичний приватний університет, 2019. 116 с. С. 49-53.

4. Домбровська С.М. Теоретичні аспекти формування механізмів державного управління у реформуванні вищої освіти України. URL : <http://www.kbuara.kharkov.ua/e-book/db/2010-2/doc/2/01.pdf>.

5. Древаль Ю. Д. Механізми державного управління вищою освітою в Україні: проблеми формування та вдосконалення / Ю. Д. Древаль // Вісник Національного університету цивільного захисту України. Серія : Державне управління. – 2014. – Вип. 2. – С. 107-111. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VNUCZUDU_2014_2_16

6. Зелінська Н.С. Реформування в галузі освіти: механізми здійснення URL: http://scienceandeducation.pdpu.edu.ua/doc/2011/7_2011/11.pdf

7. Енциклопедія державного управління [Текст]: [у 8 т.]. / Нац. акад. держ. упр. при Президенті України; наук.-ред. кол. Ю.В. Ковбасюк (голова) та ін. К. НАДУ, 2011. Т. 2: Методологія державного управління / наук.-ред. кол.: Ю.П. Сурмін (співголова), П.І. Надолішній (співголова) та ін. 2011. 692 с.

8. Корнев М. О. О политических механизмах регулирования общественной жизни / М. О. Корнев. – Режим доступу :
134

<http://www.tstu.ru/education/elib/pdf/st/2005/kornevs.pdf>.

9. Коробко Л. І. Державне регулювання системи професійно–технічної освіти в Україні : автореф. дис. ... канд. наук з держ. упр. : 25.00.02 / Л. І. Коробко. – Запоріжжя, 2008. – 20 с.

10. Кухарчук П.М. Державно-громадське управління системою професійно-технічної освіти в Україні (регіональний аспект): автореф. дис... канд. наук з держ. упр.: 25.00.02 / П.М. Кухарчук ; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. – К., 2009. – 20 с.

11. Михальська В.В. Державне регулювання механізму формування освітнього середовища для малого та середнього підприємництва: автореф. дис... канд. наук з держ. упр.: 25.00.02 / В.В. Михальська; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. – К., 2007. – 20 с.

12. Мороз С. А. Міжнародний досвід використання Інструменту інтернаціоналізації вищої освіти Як підґрунтя для вдосконалення механізмів Державного управління її якістю / С. А. Мороз // Вісник Національного університету цивільного захисту України. Серія : Державне управління. – 2019. – Вип. 1. – С. 268-279.

13. Найда І.В. Механізми державного регулювання у сфері працевлаштування молодих спеціалістів [Текст] : автореф. дис. ... канд. наук з держ. упр. : 25.00.02 / І. В. Найда; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. – Київ, 2015. – 20 с.

14. Поступна О. В. Механізми державного управління вищою освітою на регіональному рівні [Текст]: автореф. дис. ... канд. наук з держ. управління: 25.00.02 / Поступна Олена Вікторівна; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України, Харк. регіон. ін-т держ. упр. – Х., 2010. – 20 с.

15. Проект розпорядження Кабінету Міністрів України «Про затвердження плану заходів на 2019 – 2027 роки із запровадження Концепції реалізації державної політики у сфері професійної (професійно-технічної) освіти «Сучасна професійна (професійно-технічна) освіта». – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/news/mon-proponuye-do-gromadskogo-obgovorennya-proyekt-rozporядzhennya-kabminu-pro-zatverdzhennya-planu-zahodiv-na-2019-2027-roki>.

16. Савченко Н.В. Державне регулювання професійного навчання безробітних в Україні: автореф. дис... канд. наук з держ. упр.: 25.00.02 / Н.В. Савченко. – Київ, 2012. – 23 с.

17. Федорчак В.В. Механізми державного управління ризиками виникнення надзвичайних ситуацій в Україні: дис.. д-ра наук з держ. упр. – 25.00.02 / Федорчак Віктор Васильович; Нац. ун-т цивіл. захисту України. – Харків, 2018. – 373 с.

18. Якайтис І.Б. *Механізми державного управління інноваційним розвитком вищої освіти в Україні: автореф. дис...* канд. наук з держ. упр.: спец. 25.00.02 «Механізми державного управління» / Інґа Бронюсівна; Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу МОН України. – Івано-Франківськ, 2018. – 21 с.

19. Connaughton B. and Randma T. Teaching Ideas and Principles of Public Administration: is it possible to achieve a common European perspective? URL:https://www.researchgate.net/profile/Bernadette_Connaughton/publication/265074823_Teaching_Ideas_and_Principles_of_Public_Administration_is_it_possible_to_achieve_a_common_European_perspective/links/55eda9d708ae199d47bd688f.pdf.

20. Diamanti, K., Ioannou, L., Pouloudi, A. and Baglee, D. (2007) “Supportive

mechanisms for effective change management”, *Int. J. Information Systems and Change Management*, Vol. 2, No. 4, pp.307–333.

21. Jingjing Yang, Jing Chi, and Martin Young (2011). “A review of corporate governance in China”, Crawford School of Economics and Government, The Australian National University and Blackwell Publishing Asia Pty Ltd, Vol. 25, No. 1, pp. 15–28.

22. Masaharu H. Japanese Public Bureaucracy in the Era of Globalization. No. 21. 2004. *Ritsumeikan Law Review*. pp. 1-18. URL: <http://www.asianlii.org/jp/journals/RitsLRev/2004/1.pdf>.

23. Matei A. “The Development of the European Administration. Fundamental Concepts and Approaches”. National School of Political Studies and Public Administration, Bucharest, Romania. URL: http://aei.pitt.edu/13459/1/The_Development_of_the_European_Administration.mht.pdf.

24. Shaw Richard. *New Public Management in Australia: Past, Present and Future*. No 141, 2012/2. Australia.

25. Siffin W. “Two Decades of Public Administration in Developing Countries. *Public Administration Review*”. Vol. 36, No. 1 (Jan. - Feb., 1976), pp. 61-71.

References:

1. Berezianska, A. O. "Teoretychni pidkhody do vyznachennia poniattia «mekhanizmy derzhavnoho upravlinnia» ta yikh klasyfikatsiia [Theoretical approaches to the definition of the concept of "mechanisms of public administration" and their classification]". *Naukovi pratsi. Derzhavne upravlinnia*. 242 (254) (2010): 6-10.

2. Verbytska, A. V. "Finansovi mekhanizmy intehratsii vyshchoi osvity Ukrainy v chotyrykutnyk «osvita – uriad – biznes – suspilstvo» [Financial mechanisms of integration of higher education of Ukraine into the quadrilateral «education - government - business - society»]". *Problemy ekonomiky* 1 (2018): 49–54. Print.

3. Hren, L.M. "Normatyvno-pravovyi mekhanizm derzhavnoho upravlinnia rozvytkom profesiinoi (profesiino-tekhnichnoi) osvity [The regulatory legal mechanism of state management of the development of vocational (vocational-technical) education]". *Derzhavne upravlinnia v Ukraini: vyklyky ta perspektyvy: Materialy mizhnar. nauk.-prakt. konf.*, 10–11 trav. 2019. Zaporizhzhia: Klasychnyi pryvatnyi universytet, (2019): 49-53. Print.

4. Dombrovska, S.M. "Teoretychni aspekty formuvannia mekhanizmiv derzhavnoho upravlinnia u reformuvanni vyshchoi osvity Ukrainy [Theoretical aspects of the formation of mechanisms of public administration in the reform of higher education of Ukraine]". Web. 28 Oct. 2019. <<http://www.kbuapa.kharkov.ua/e-book/db/2010-2/doc/2/01.pdf>>.

5. Dreval, Yu. D. "Mekhanizmy derzhavnoho upravlinnia vyshchoiu osvitoiu v ukraini: problemy formuvannia ta vdoskonalennia [Mechanisms of Public Administration in Higher Education in Ukraine: Problems of Formation and Improvement]". *Visnyk Natsionalnoho universytetu tsyvilnoho zakhystu Ukrainy*. Serii : Derzhavne upravlinnia 2 (2014): 107-111. Print.

6. Zelinska, N.S. "Reformuvannia v haluzi osvity: mekhanizmy zdiisnennia [Education reform: mechanisms for implementation]". Web. 28 Oct. 2019

<http://scienceandeducation.pdpu.edu.ua/doc/2011/7_2011/11.pdf>.

7. Entsyklopediia derzhavnoho upravlinnia [u 8 t.]. [Encyclopedia of Public Administration]. Nats. akad. derzh. upr. pry Prezydentovi Ukrainy; nauk.-red. kol. Yu.V. Kovbasiuk (holova) ta in. K. NADU, 2011. T. 2: Metodolohiia derzhavnoho upravlinnia / nauk.-red. kol.: Yu.P. Surmin (spivholova), P.I. Nadolishnii (spivholova) ta in. 2011. 692. Print.

8. Kornev, M. O. "O polytycheskykh mekhanyzmakh rehulyrovaniia obshchestvennoi zhyzny [On the political mechanisms of regulation of public life] ". Web. 28 Oct. 2019 <<http://www.tstu.ru/education/elib/pdf/st/2005/kornevs.pdf>>.

9. Korobko, L. I. "Derzhavne rehuliuвання systemy profesiino–tekhnicnoi osvity v Ukraini [State regulation of vocational education in Ukraine] " : avtoref. dys. ... kand. nauk z derzh. upr. : 25.00.02. Zaporizhzhia, 2008. Print.

10. Kukharchuk, P.M. "Derzhavno-hromadske upravlinnia systemoiu profesiino-tekhnicnoi osvity v Ukraini (rehionalnyi aspekt) [Public and public management of the system of vocational education in Ukraine (regional aspect)]: avtoref. dys... kand. nauk z derzh. upr.: 25.00.02; Nats. akad. derzh. upr. pry Prezydentovi Ukrainy. K., 2009. Print.

11. Mykhalska, V.V. "Derzhavne rehuliuвання mekhanizmu formuvannia osvitnoho seredovyscha dlia maloho ta serednoho pidpriemnytstva [State regulation of the mechanism of formation of educational environment for small and medium entrepreneurship] ": avtoref. dys... kand. nauk z derzh. upr.: 25.00.02; Nats. akad. derzh. upr. pry Prezydentovi Ukrainy. K., 2007. Print.

12. Moroz, S.A. "Mizhnarodnyi dosvid vykorystannia Instrumentu internatsionalizatsii vyshchoi osvity yak pidgruntia dlia vdoskonalennia mekhanizmiv derzhavnoho upravlinnia yii yakistiu [International experience in using the higher education internationalization tool as a basis for improving the quality management mechanisms of the state]". *Visnyk Natsionalnoho universytetu tsyvilnoho zakhystu Ukrainy*. Seriiia : Derzhavne upravlinnia 1 (2019): 268-279. Print.

13. Naida, I.V. "Mekhanizmy derzhavnoho rehuliuвання u sferi pratsevlashtuvannia molodykh spetsialistiv [Mechanisms of state regulation in the field of employment of young specialists]": avtoref. dys. ... kand. nauk z derzh. upr. : 25.00.02; Nats. akad. derzh. upr. pry Prezydentovi Ukrainy. Kyiv, 2015. Print.

14. Postupna, O. V. "Mekhanizmy derzhavnoho upravlinnia vyshchoiu osvitoiu na rehionalnomu rivni [Public Administration Mechanisms for Higher Education at the Regional Level]": avtoref. dys. ... kand. nauk z derzh. upravlinnia: 25.00.02; Nats. akad. derzh. upr. pry Prezydentovi Ukrainy, Khark. rehion. in-t derzh. upr. Kh., 2010. Print.

15. "Proiekt rozporiadzhennia Kabinetu Ministriv Ukrainy «Pro zatverdzhennia planu zahodiv na 2019 – 2027 roky iz zaprovadzhennia Kontseptsii realizatsii derzhavnoi polityky u sferi profesiinoi (profesiino-tekhnicnoi) osvity “Suchasna profesiina (profesiino-tekhnicna) osvita” [Draft Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine "On Approval of the Action Plan for 2019 - 2027 on the Implementation of the Concept of Implementation of State Policy in the Field of Vocational (Vocational) Education" Modern Vocational (Vocational) Education]". Web. 28 Oct. 2019 <<https://mon.gov.ua/ua/news/mon-proponuye-do-gromadskogo-obgovorennia-proyekt-rozporyadzhennia-kabminu-pro-zatverdzhennia-planu-zahodiv-na-2019-2027-roki>>.

16. Savchenko, N.V. "Derzhavne rehulivannia profesiinoho navchannia bezrobitnykh v Ukraini [State regulation of vocational training of the unemployed in Ukraine]": avtoref. dys... kand. nauk z derzh. upr.: 25.00.02. Kyiv, 2012. Print.
17. Fedorchak, V.V. "Mekhani`zmi derzhavnogo upravli`nnya rizikami viniknennya nadzvichajnykh situaczi`j v Ukrayini` [Mechanisms of state risk management of emergencies in Ukraine] ": dis.. d-ra nauk z derzh. upr. 25.00.02; Nacz. un-t czivi`l. zakhistu Ukrayini. Kharki`v, 2018. Print.
18. Yakaitis, I.B. "Mekhanizmy derzhavnoho upravlinnia innovatsiinym rozvytkom vyshchoi osvity v Ukraini [Mechanisms of Public Administration for the Innovative Development of Higher Education in Ukraine]": avtoref. dys... kand. nauk z derzh. upr.: spets. 25.00.02; Ivano-Frankivskyi natsionalnyi tekhnichni universytet nafty i hazu MON Ukrainy. Ivano-Frankivsk, 2018. Print.
19. Connaughton, B. and Randma, T. "Teaching Ideas and Principles of Public Administration: is it possible to achieve a common European perspective? [Teaching Ideas and Principles of Public Administration: is it possible to achieve a common European perspective?]". Web. 28 Oct. 2019 <https://www.researchgate.net/profile/Bernadette_Connaughton/publication/265074823_Teaching_Ideas_and_Principles_of_Public_Administration_is_it_possible_to_achieve_a_common_European_perspective/links/55eda9d708ae199d47bd688f.pdf>.
20. Diamanti, K., Ioannou, L., Pouloudi, A. and Baglee, D. "Supportive mechanisms for effective change management [Supportive mechanisms for effective change management]", *Int. J. Information Systems and Change Management* 2 (4) (2007): 307–333. Print.
21. Jingjing Yang, Jing Chi, and Martin Young. "A review of corporate governance in Chinaapel [A review of corporate governance in Chinaapel]". *Crawford School of Economics and Government, The Australian National University and Blackwell Publishing Asia Pty Ltd* 25 (1) (2011): 15–28. Print.
22. Masaharu, H. "Japanese Public Bureaucracy in the Era of Globalization [Japanese Public Bureaucracy in the Era of Globalization]". *Ritsumeikan Law Review* 21 (2004): 1-18. Print.
23. Matei, A. "The Development of the European Administration. Fundamental Concepts and Approaches [The Development of the European Administration. Fundamental Concepts and Approaches]". *National School of Political Studies and Public Administration, Bucharest, Romania*. Web. 28 Oct. 2019 <http://aei.pitt.edu/13459/1/The_Development_of_the_European_Administration.mht.pdf>.
24. Shaw, Richard. "New Public Management in Australia: Past, Present and Future [New Public Management in Australia: Past, Present and Future]". 141 (2) (2012). Print.
25. Siffin, W. "Two Decades of Public Administration in Developing Countries [Two Decades of Public Administration in Developing Countries]". *Public Administration Review* 36 (1) (1976): 61-71. Print.